l'esquerda
fundació

Memòria d'activitats
Any 2017

ÍNDEX

1. JACIMENT, MUSEU, ÀREA, TALLER LABORATORI. 1

1.1. JACIMENT ARQUEOLÒGIC DE L'ESQUERDA 3

1.2. MUSEU ARQUEOLÒGIC DE L'ESQUERDA..... 6

1.3. L'ESQUERDA- ÀREA (ÀREA DE RECERCA EXPERIMENTAL 15

1.4. TALLER-LABORATORI 16

1.5. UNIVERSITAT DE VIC.....16

2. TREBALL EN XARXA 17

2.1. RUTA DELS IBERS 17

2.2. CONSELL COMARCAL D'OSONA- CONSORCI DE TURISME D'OSONA..... 17

2.3. AMICS DE L'ESQUERDA..... 17

2.4. XARXA DE CUSTÒDIA DEL TERRITORI..... 17

3. PUBLICACIONS..... 19

4. CONFERÈNCIES I CONGRESSOS..... 20

5. NOTÍCIES..... 20

6. TESIS DOCTORALS..... 20

7. MEMÒRIA ECONÒMICA..... 21

7.1. LIQUIDACIÓ DE L'EXERCICI 2017..... 21

7.2. PRESSUPOST PER AL 2018.....22

FUNDACIÓ PRIVADA L'ESQUERDA

MEMÒRIA DE L'ANY 2017

La Fundació Privada l'Esquerda es va constituir el dia 11 de març de 1994, amb la voluntat de coordinar i vertebrar els diferents projectes de recerca, docència i difusió que es porten a terme entorn del jaciment ibèric i medieval de l'Esquerda. Aquesta és la memòria de les activitats realitzades durant el vint-i-quatrè exercici de la Fundació.

1. Jaciment, museu, ÀREA, taller laboratori.

1.1. JACIMENT ARQUEOLÒGIC DE L'ESQUERDA

- **41 Campanya d'Excavacions al Jaciment ibèric i medieval de l'Esquerda**, que forma part del projecte quadriennal 2014-2017 "L'Esquerda i el seu territori entorn del Ter des d'època antiga fins a la medieval". La campanya va tenir lloc del 21 d'agost al 2 de setembre, amb permís i subvenció de la Generalitat de Catalunya, i també amb les subvencions dels Ajuntaments de Roda de Ter, Les Masies de Roda i de la pròpia Fundació.

- **Curs Pràctiques I-II del grau d'Arqueologia i d'Història de la Universitat de Barcelona**. Direcció Dra. Imma Ollich i Castanyer i Dra. Esther Travé. Del 26 de juny al 7 de juliol.

- **Visites i pràctiques per a alumnes de les assignatures del Grau d'Història i del Grau d'Arqueologia de la Universitat de Barcelona**. Durant el curs s'ha realitzat la visita corresponent per als alumnes de les assignatures d'Arqueologia Medieval i postmedieval i també per a Pràctiques I i II, que són assignatures de camp de la UB (15 de novembre).

- **Jornades Europees del Patrimoni.** El dia 7 d'octubre, a 2/4 de 6 de la tarda, Montserrat de Rocafiguera i Montserrat de Rocafiguera presenten els resultats de la campanya d'excavacions 2017.

- **14 i 15 d'octubre: 17è. CAP DE SETMANA IBÈRIC A L'ESQUERDA**.

Es va desenvolupar el dissetè cap de setmana ibèric, organitzat per tots els jaciments que integren la ruta dels ibers. "Brindant amb els ibers" era el tema central sobre el que giraven les activitats.

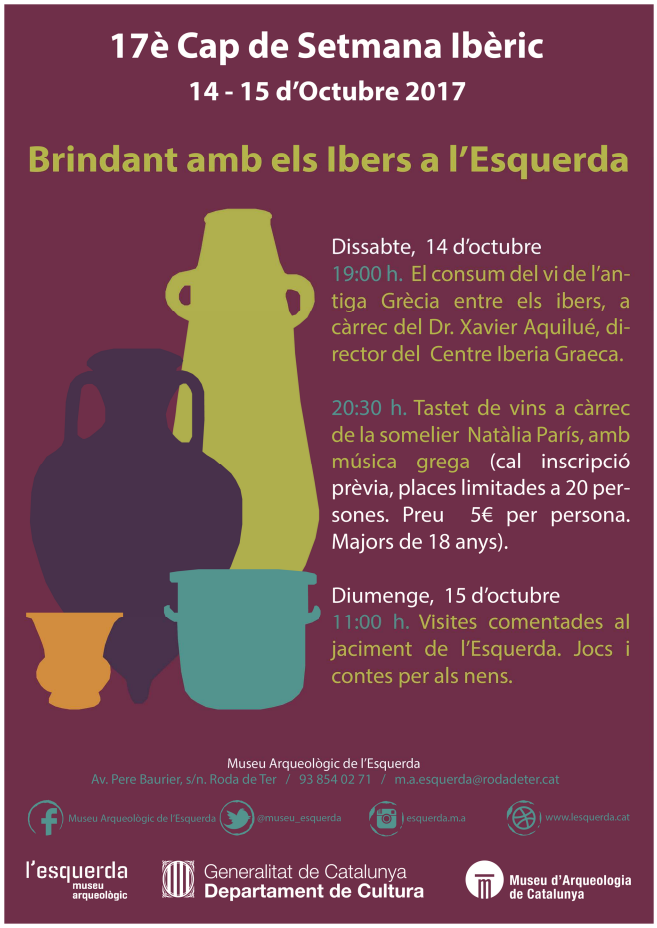

Restauració muralla exterior de l'Esquerda

S'han portat a terme petites actuacions destinades a consolidar les actuacions que s'havien portat a terme l'any anterior. Per exemple es va construir un mur de contenció amb rocalla a l'angle intern entre la torre carolíngia i la muralla. També a la zona oest es va muntar un petit talús per tal d'evitar humitats i erosió de la base. L'empresa que ha portat a terme els treballs és J. Orra. Excavacions i Graves S.L. El pressupost total de

l'actuació que ha assumit la Subdirecció General de Patrimoni de la Generalitat de Catalunya ha estat de 57.862,38 €, aquest pressupost ja era el de l'any 2016.

Pla director del Jaciment Arqueològic de l'Esquerda

Arrel d'una visita al jaciment realitzada per la Subdirectora Gral. de Patrimoni, la Sra. Elsa Ibar per tal de valorar el projecte de restauració i consolidació de la muralla i també de la museïtzació del jaciment que ja s'havia presentat amb anterioritat, es va acordar que calia presentar a la Subdirecció un Pla Director per al jaciment. Amb data 13 de juliol de 2016, es va començar a treballar.

Intervencions arqueològiques dintre de l'àrea del BCIN

Entre el 6 i el 17 de març de 2017 i a petició del Sr. Juan Pedro García Conde, es va fer un seguiment arqueològic a la zona del mas de Samalassa a fi de poder-hi instal·lar un caminador de cavalls. La direcció de la intervenció va anar a càrrec d'Imma Ollich i de Maria Ocaña i l'excavació arqueològica preventiva la va realitzar Albert Pratdesaba.
Degut a la declaració de BCIN de tota la península de l'Esquerda, qualsevol obra o moviment de terres que s'hagi de fer a la zona comporta un seguiment arqueològic. Des de la Fundació i el Museu es donen totes les facilitats al propietari de Samalassa per tal que tot el procés de petició de permisos i de realització de les intervencions sigui al màxim de fàcil i ràpid possible.

1.2. MUSEU ARQUEOLÒGIC DE L'ESQUERDA

VISITANTS

Any	Adults	Nens	Total
2000	244	157	383*
2001	651	652	1303
2002	1217	432	1649
2003	1236	587	1823
2004	1012	651	1663
2005	872	303	1158
2006	1221	643	1864
2007	1436	800	2238
2008	1555	738	2293
2009	1129	853	1982
2010	1684	1133	2817
2011	1597	1472	3069
2012	1187	752	1939
2013	2282	725	3007**
2014	2626	937	3563
2015	2735	848	3583
2016	2156	987	3143
2017	1981	1020	3001

*El Museu només va estar obert de setembre a desembre (estava tancat per obres). **El Museu va estar tancat al públic des del mes d'abril per tal de preparar el trasllat. Aquestes dades pertanyen doncs a visitants al jaciment i al nou museu.

Dintre de l'oferta de visites comentades a l'Esquerda per a les escoles, instituts, universitats i col·lectius en general, durant l'any 2017, el jaciment i el museu han estat visitats per 21 grups .

GRUPS 2017	Nivell	N. grups	Total
Escolars	Infantil	2	54
	Primària	6	208
	Secundària	7	411
	Universitat	2	50
Grups			
	Diversos	4	58

TOTAL 781 PERSONES

24è. CICLE DE CONFERÈNCIES

24è. cicle de conferències organitzat pel Museu de l'Esquerda. Seguint el mateix format que l'any anterior, es van fer tres conferències i una visita. El cicle portava per títol: ***Ibers, els orígens.***

Dissabte, 11 de març
Hora: 19.00 h
Lloc: Sala d'actes del Museu Arqueològic de l'Esquerda

EL COLL DEL MORO DE GANDESA (LA TERRA ALTA) I EL FENOMEN SINGULAR DE LES RESIDÈNCIES TURRIFORMES AÏLLADES AL CURS INFERIOR DE L'EBRE DURANT ELS SEGLES VII-VI aC.

A càrrec del **Dr. Rafel Jornet i Niella** (UB-GRACPE/Món iber ROCSS SL). Arqueòleg i director de les excavacions del Coll del Moro.

Dissabte, 18 de març
Hora: 19.00 h
Lloc: Sala d'actes del Museu Arqueològic de l'Esquerda

CABDILLATGES, TERRITORI, CULTURA MATERIAL, PERTINENÇA... EL CAS DE LA FORTALESA DELS VILARS D'ARBECA I L'ORIGEN DEL POBLE ILERGET.

A càrrec del **Dr. Emili Junyent i Sánchez**. Catedràtic de Prehistòria de la Universitat de Lleida. Arqueòleg i director del projecte de recerca de la Fortalesa dels Vilars.

Dissabte, 25 de març
Hora: 19.00 h
Lloc: Sala d'actes del Museu Arqueològic de l'Esquerda

SIGARRA 500 aC: LA FORTALESA DEL PERÍODE IBÈRIC ANTIC.

A càrrec de la **Sra. Natàlia Salazar i Ortiz** (Universitat de Lleida). Arqueòloga i directora de les excavacions de Sigarra.

Amb el suport de:
Ajuntament de Roda de Ter · Ajuntament de les Masies de Roda · Consell Comarcal d'Osona · IQAP · Generalitat de Catalunya Departament de Cultura

Diumenge, 26 de març
Hora: 11.00 h
Punt de trobada: Al jaciment. Afores s/n., Puig de Sant Andreu, Ullastret

VISITA AL JACIMENT D'ULLASTRET (EL BAIX EMPORDÀ)

A càrrec del director del Museu d'Ullastret, **Gabriel de Prado Cordero**.

Inscripcions fins al dia 22 de març al Museu Arqueològic de l'Esquerda. Places limitades (30-40 persones).

Consulteu el preu de la visita. Tel. 93 854 02 71. a/e: m.a.esquerda@rodadeter.cat

ACTIVITATS DEL DIA INTERNACIONAL DELS MUSEUS (18 de maig)

Dijous, 18 de maig. Dia Internacional dels Museus

D'11 a 14 h. **Jornada de Portes Obertes al Museu** amb la peça que hem triat com a Joia del Museu. Projecció de l'audiovisual: ***L'Esquerda, jaciment arqueològic***

Dissabte, 20 de maig. La nit dels Museus

21.30 h. **Presentació de la Joia del Museu 2017. Què diu la inscripció ibèrica?**
Lectura del manifest que els Museus d'Osona presenten amb motiu del Dia Internacional dels Museus.
Concert a càrrec del Quartet Pizzicato.

Lloc: Museu Arqueològic de l'Esquerda

JOIA DEL MUSEU

Grafit ibèric sobre ceràmica a torn taronja, realitzat directament a la vora d'una gerreta amb la pasta encara sense coure. Només se'n conserva aquest fragment amb la inscripció incomplerta però que permet llegir-hi un antropònim.
Datació: s. II-I aC.
Jaciment Arqueològic de l'Esquerda
Núm. inventari: 1718/058

DOCUMENTACIÓ MUSEU

- L'any 2017 hi ha 2.390 objectes catalogats amb fitxa d'inventari informatitzada del programa MuseumPlus.

- Des de 2016 l'encarregat de la documentació és el Dr. Albert Pratdesaba que va passar a assumir les funcions de la Dra. Cubero, amb un contracte de 25 hores com el que tenia ella.

NOVA MUSEOGRAFIA

SIGNATURA DEL CONVENI ENTRE L'AJUNTAMENT DE RODA DE TER, LA GENERALITAT DE CATALUNYA I L'EMPRESA CEDINSA DE L'1% CULTURAL PER A LA MUSEOGRAFIA DEL MUSEU ARQUEOLÒGIC DE L'ESQUERDA

El dia 22 de maig de 2012 es va presentar un projecte resumit sobre la museografia per a l'1% Cultural de la Generalitat de Catalunya. Abans ja s'havia presentat el projecte complert. El 20 de novembre de 2012 es va confirmar que rebríem una subvenció per acabar la museografia i durant el 2013 es va estar pendent de la redacció del conveni.
Finalment, el dia 30 de juliol, a les onze del matí, se signa el conveni entre la Generalitat de Catalunya, l'empresa Cedinsa i l'Ajuntament de Roda de Ter, per a l'aplicació del fons provinent de l'1% Cultural de les obres de l'Eix Transversal, per a la realització de la museografia del Museu Arqueològic de l'Esquerda. El conveni el va signar Ferran Mascarell, Conseller de Cultura, Joan Manel Manrique, Director General de Cedinsa i Jordi Serra, Alcalde de Roda de Ter. L'acte es va portar a terme al Museu de l'Art de la Pell de Vic, també va servir per signar els altres convenis inclosos en aquest mateix 1%: el Convent de Sant Tomàs, el jaciment de Puigciutat a Oristà o el monestir de Santa Maria de l'Estany, entre altres.

Barcelona (ACN).- El conseller de Territori i Sostenibilitat, Lluís Recoder, i el conseller de Cultura, Ferran Mascarell, han signat aquest dimarts un conveni amb Cedinsa per designar els projectes de rehabilitació del patrimoni que es finançaran amb l'1% cultural de les obres de desdoblament de la C-25, equivalent a 2,4 milions d'euros. Els consellers han coincidit en destacar que aquests recursos derivats de la construcció de l'Eix Transversal tindran un impacte positiu en diversos elements del patrimoni històric i cultural de les comarques del Bages, el Berguedà i Osona. El Govern ha donat així compliment a la legislació que reserva un mínim de l'1% de l'obra pública a la inversió en patrimoni cultural. (ACN)

L'acord també preveu finançar, a Osona, el projecte i consolidació de les cobertes, la nau secundària i el claustre i la nau principals del monestir de Sant Tomàs de Riudeperes, a Calldetenes; el projecte museogràfic i d'adequació del museu arqueològic de l'Esquerda i antiga caserna de la Guàrdia Civil de Roda de Ter; i les intervencions arqueològiques al jaciment de Puig Ciutat, a Oristà.
La Vanguardia (20-11-2012)

Durant el 2015 tres empreses de Museografia que presenten propostes a partir del guió de l'exposició que s'ha elaborat des de l'Esquerda: VARIS ARQUITECTES (Dani Freixes), PASCUALS DESIGN i a JOAN SIBINA ARQUITECTES. La proposta de PASCUAL'S DESIGN és la més ben posicionada, malgrat que tots els projectes tenen punts forts i a destacar.

La Generalitat demana a l'empresa EURECAT que faci una proposta per reduir els textos que nosaltres ja havíem reduït. Ana Requejo treballa en aquesta proposta i sobre el nou document que tornem a revisar es munta la proposta que treballa Pascual's Design. A la tardor es fan diverses reunions amb aquesta empresa per tal de definir el Projecte Gràfic i el Projecte Executiu del Museu.

Pla d'ocupació: Durant el segon semestre de l'any, l'Ajuntament destina un pla d'ocupació al Museu. Des del dia 1 de maig el 30 de desembre, Jordi M. Gibert, arqueòleg, treballa com a tècnic del Museu. Preferentment s'encarrega de les xarxes socials, també porta a terme un programa de ràdio de periodicitat setmanal que s'anomena *Venim del Quer*, i que parla de l'actualitat del Museu i de l'Esquerda, combinat amb una entrevista específica a arqueòlegs o altres persones relacionades amb el món de l'arqueologia. També recomana una visita cultural. També ha estat l'encarregat de redactar els materials pedagògics sobre la torre carolíngia juntament amb la direcció del Museu.

PRÀCTIQUES I VOLUNTARIS

- Pràctiques externes del Grau d'Arqueologia de la Universitat Autònoma de Barcelona.

És un programa pel qual els estudiants que es volen especialitzar en arqueologia i museologia poden fer pràctiques en diversos Museus. En el nostre cas i a través de l'Oficina del Patrimoni Cultural de la Diputació de Barcelona que fa d'enllaç amb la universitat, l'estudiant Anna Morales Isaac, va fer un total de 100 hores de pràctiques al nostre Museu, des d'inicis de 2017 fins al mes de maig

- En virtut del conveni signat amb la Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i Justícia Juvenil i la Fundació, pel qual aquesta passa a ser una entitat col·laboradora i s'ofereix per tal que persones que han de desenvolupar treballs de benefici a la comunitat puguin fer suport i manteniment al Jaciment Arqueològic de l'Esquerda i al Museu, durant el 2017 una persona de Roda va fer treball comunitari a l'Esquerda des del 22 de maig de 2017 fins el 4 d'abril de 2018, amb un total de 132 hores.
- Alumnes de l'Institut Miquel Martí i Pol de 4t d'ESO varen portar a terme tasques de voluntariat ja que dintre del curs escolar obligatòriament han de fer 10 hores. Varen començar el 19 de desembre de 2017.

EXPOSICIONS

A la recerca dels tresors perduts. Homenatge a l'arqueòleg cinematogràfic Indiana Jones. Es tractava d'una exposició itinerant comissariada per Rubén Molins, cinèfil i col·leccionista, i produïda per Arqueoxarxa. Va anar acompanyada de dues xerrades, sobre Star Wars i sobre la saga d'Indiana Jones.

Del 16 d'octubre de 2016 al 5 de febrer de 2017.

595 visitants (2016) +123 (2017): total 718 visitants.

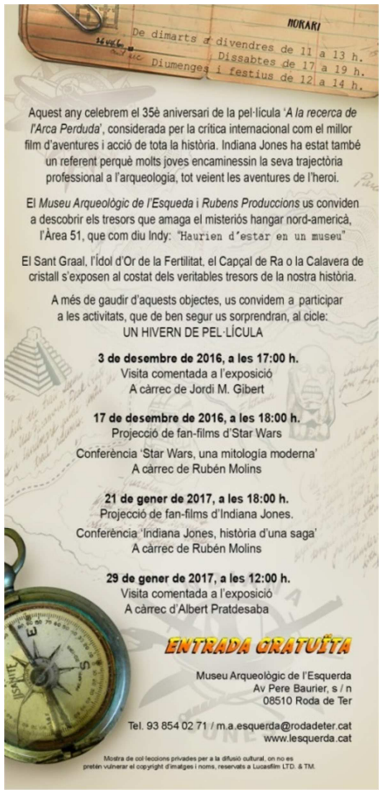

Menja bé tu hi guanyes

Es tractava d'una exposició produïda per la Diputació de Barcelona sobre la necessitat de menjar equilibradament. L'organització de l'exposició i d'una xerrada relacionada va anar a càrrec de la Regidoria de Salut de l'Ajuntament de Roda de Ter.

Del 21 de febrer al 5 de març

120 persones

Cal·lus

Tres joves artistes rodenques varen mostrar la seva obra: fotografies de Maria Vilar, olis de Laia Jordà i una instal·lació de Nadia del Olmo.

Del 10 de març al 25 de juny

575 persones

Les raons de la cooperació

Una exposició itinerant que intenta desmentir alguns dels perjudicis sobre els emigrants. L'exposició va arribar en el context de la crisi humanitària de Síria. A l'acte de presentació un jove sirià va presentar la situació dels refugiats i Miquel Villén, un nen refugiat a Roda durant la Guerra Civil, va explicar la seva experiència. La mostra i l'acte de presentació va ser organitzat per la Regidoria de Benestar, Família i Igualtat , juntament amb el Consell Comarcal.

De l'1 de juny al 18 de juny

62 persones

Ossos. Un viatge al món medieval de la mà de l'antropologia física.

Aquesta exposició es presentà el divendres dia 8 de setembre de 2017 al Museu Arqueològic de l'Esquerda.

L' exposició ens apropa a les condicions de vida de la població medieval catalana entre els segle VIII i XV a través de l'estudi de les restes d'esquelets localitzades en jaciments arqueològics de la Catalunya Central. L'exposició explica com vivien i morien els nostres avantpassats de l'edat mitjana i aprofundeix en diferents aspectes de la seva vida a partir de la utilització de diverses tècniques de l'antropologia física.

L'exposició ha estat organitzada i produïda pel Museu d'Arqueologia de Catalunya-Arqueoxarxa, el Departament de Cultura de la Generalitat de Barcelona i la Diputació de Barcelona.

Activitats relacionades amb l'exposició

Dia 28 d'octubre
19 h.
Xerrada a càrrec de la Dra. Bibiana Agustí, antropòloga : ***Una moderna actitud davant la mort. Costums funeraris entre els segles XVI-XIX***

Dia 4 de novembre
17 h.
Taller de catrinas (calaveres mexicanes).

Dia 18 de novembre
19 h.
Xerrada a càrrec de l'antropòloga Antònia Díaz: ***La població medieval de l'Esquerda i taller d'antropologia física.***

Visites comentades a l'exposició: Dissabte 23 de setembre 18 h. Diumenge 24 de setembre de 12 h. Diumenge 22 d'octubre de 12 h. Dissabte 25 de novembre de 17 h.

Del 8 de setembre al 3 de desembre
666 persones

Exposició del grup fotogràfic de Roda
Mostra de fotografies de diversos temes (natura, paisatge, etc.) de diferents fotògrafs vinculats al Grup Fotogràfic de Roda.
Del 21 de setembre al 5 de novembre
120 persones

NOVA VISITA TEATRALITZADA

El passat 10 de desembre es va presentar una nova visita teatralitzada per al Jaciment de l'Esquerda. Amb el títol de ***Any 1314: l'últim senyor de l'Esquerda***, dos actors, Gerard Bidegain, en el paper de Fra Ramon d'Empúries i Elena Sánchez, com a arqueòloga Bruna, proposen una visita a l'Esquerda que té el punt d'inici al museu i que passant per la torre experimental de guaita, fa un recorregut pels punts més importants del jaciment.
Fra Ramon d'Empúries va rebre de la seva cunyada Marquesa de Cabrera l'administració de Sant Pere de Roda en els darrers anys de funcionament de l'assentament abans de la seva destrucció definitiva. Això ens permet viure els darrers moments del jaciment i també anar endarrere en el temps acompanyats per l'arqueòloga.
La visita ha estat possible gràcies al suport de la Diputació de Barcelona i de l'Ajuntament de Roda de Ter. Amb la documentació aportada des del Museu, especialment a partir de la informació descoberta pel Dr. Albert Pratdesaba, Gerard Bidegain, director teatral i arqueòleg, va escriure el guió de l'obra. També s'ha fet un estudi del vestuari de Fra Ramon, que era membre de l'Orde militar de l'Hospital de Sant Joan de Jerusalem.
La visita va ser un èxit. Es van haver de fer dos passis per tal de donar cabuda a totes les persones que hi volien assistir.

CONCERTS ORGANITZATS PER ALTRES ENTITATS AL MUSEU

- El 3 d'abril, el Museu va acollir els alumnes de **l'Escola de Música "El Faristol**" amb el programa de música al carrer.

- 1 de setembre: concert del cantautor **Guillem Ramisa** a la zona de la torre carolíngia, organitzat per la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Roda de Ter.

- 7 de juliol: **Escenari secret**. Activitat de la Regidoria de Cultura i de Teatrets d'Osona en agraïment al públic més fidel que ha assistit a les actuacions dels teatres de Sant Hipòlit de Voltregà, Tona i Roda de Ter. Al jaciment i a la zona de la torre es van fer dues petites obres de teatre i un concert de Halldór Már a la Placeta del Museu.

- Els dies 11, 12 i 14 de desembre el Museu acull els concerts **de l'Escola de Música "El Faristol"** que hi va programar diferents audicions de final de trimestre.

WEB I DIFUSIÓ

www.lesquerda.cat
Nombre total de visites el 2017: 13.777. Total de visitants: 3.913.

Facebook Museu Arqueològic de l'Esquerda: 1.488 seguidors.

- Museu_Esquerda. Compte de Twitter: 564 seguidors.
- També s'ha creat un compte d'Instagram amb 269 seguidors.

- **ALTRES**

Continuem participant a la XMO.

1.3. L'ESQUERDA- ÀREA (ÀREA DE RECERCA EXPERIMENTAL)

- El 18 de febrer es fa una reunió amb els membres del Projecte de Recerca d'Arqueologia Experimental per tal de parlar sobre el nou enfocament que cal donar al projecte. En aquesta reunió es parla sobretot de continuar desenvolupant l'estudi del territori del Ter en relació a la xarxa de control de torres de guaita i castells en el qual s'havia central el projecte anterior.

- Obtenció de la 26ena collita als Camps Experimentals de l'Esquerda. El projecte d'agricultura experimental està en fase de replantejament perquè alguns camps han donat collita nul·la en repetides ocasions. S'han obtingut ja cicles de 25 anys de collita i cal fer un replantejament general.

- Sembra dels camps experimentals, taller de forja, visita a la torre de guaita carolíngia i visita a l'Esquerda, el dia 15 de novembre, amb els alumnes de l'assignatura d'Arqueologia Medieval i Postmedieval de la UB. Es fa la sembra del camps d'hivern.
- Participació en la V Fira de la Llavor de Roda, amb un taller titulat "Com s'identifiquen les llavors arqueològiques? L'agricultura en època medieval , a càrrec de la Dra. Carme Cubero, el dia 1 d'abril.
- Es fa el seguiment de les humitats de la torre de fusta carolíngia per estudiar el procés de degradació.

1.4. TALLER-LABORATORI

- Treball continuat amb l'assistència d'estudiants per a la neteja i catalogació de materials.
- Elaboració dels Informes i Memòries d'Excavació corresponents a l'àrea ibèrica i la medieval.
- Treballs de manteniment i control dels camps i de l'Àrea en general, al llarg de tot l'any.

1.5. UNIVERSITAT DE BARCELONA

- Del 27 de juny al 8 de juliol té lloc el curs Pràctiques I del Grau d'Arqueologia de la Universitat de Barcelona. Dirigit conjuntament per la Dres. Imma Ollich i Esther Travé.

1.6. UNIVERSITAT DE VIC

- Ens trobem en fase de replantejament de l'oferta de cursos d'estiu relacionats amb la UVic.

- S'estableix col·laboració amb la Facultat de Ciències i Tecnologia de la UVic-UCC, i en concret amb el Departament d'Eginyeria Mecatrònica per tal de desenvolupar un projecte de control ambiental del Museu amb testos construïts amb soft lliure. El projecte el desenvolupa el professor convidat de la UVic, Dr. Mainardo Gaudenzi, juntament amb la Dra. Judit Molera. Forma part del grup de recerca de mecatrònica i modelatge aplicat a la tecnologia dels materials (MECAMAT, Mechatronics and Modelling applied to Technology of Materials) i del projecte de recerca **SmARTs**, acrònim de '*Smart technology for analysis and monitoring of Cultural Heritage materials*'.

2. TREBALL EN XARXA

2.1. RUTA DELS IBERS

- Continua la vinculació del jaciment a la ruta. Periòdicament es fan reunions a la seu del Museu d'Arqueologia de Catalunya a Barcelona, per tal de decidir les actuacions i la programació d'activitats. El 7 d'abril es reuneixen tots els integrants de la Ruta i es presenta el nou pla de treball. També s'acorda el tema del Cap de Setmana Ibèric: el comerç.

2.2. CONSELL COMARCAL D'OSONA- CONSORCI DE TURISME D'OSONA

- Hi continuem estant vinculats a través del Consell de Museus que coordina la celebració del Dia Internacional dels Museus.

- Durant 2 anys el Museu ha treballat per poder obtenir el distintiu de qualitat turística del SICTED (Sistema Integral de Calidad Turística Española en Destinos), un sistema amb el qual ha treballat Osona Turisme i els

diferents establiments o equipaments turístics de Barcelona. El 30 de setembre ja complim tots els requisits per obtenir la distinció. Estem a l'espera que des de la Secretaria de Estado de Turismo se'ns faciliti el distintiu. Durant el 2017 hem obtingut el distintiu que ens certifica com a equipament de qualitat turística.

- També som PIT (Punt d'Informació Turística d'Osona).

2.3. AMICS DE L'ESQUERDA

En finalitzar el 2016 tenim 42 Amics de l'Esquerda i 2 empreses amigues (IQAP GROUP i Jaume Orra, Excavacions i graves. S.L.).

2.4. XARXA DE CUSTÒDIA DEL TERRITORI

Continuen en contacte amb la Xarxa que fa el seguiment del Pla de reforçament d'entitats de custòdia.

3. PUBLICACIONS

2017- OLLICH-CASTANYER, I.; ROCAFIGUERA, M.; ADELL, J-A.; SERRAT, D.; OCAÑA, M.; AMBLÀS, O.; CUBERO, C.
L'Esquerda. Archaeological experiments in mediaeval and ancient building techniques. *IV International Congress on Experimental Archaeology, Burgos, 2014 may 8th-11th, "Playing with the time. Experimental archeology and the study of the past".* Rodrigo Alonso, David Canales, Javier Baena (Eds.). Servicio de Publicaciones de la Universidad Autónoma de Madrid, p. 302-306.

2017-18 - OLLICH-CASTANYER, I; ADELL, J. A.; ROCAFIGUERA, M.; OCAÑA, M. AMBLÀS, O.; PUJOL, M.A.; SERRAT, D. The Experimental Building of a Wooden Watchtower in the Carolingian Southern Frontier. EXARC journal. Leiden. Holanda.

https://exarc.net/issue-2018-1/ea/experimental-building-wooden-watchtower-carolingian-southern-frontier

en premsa:

2017-2018 – Amblàs, O. , Ollich, I, Rocafiguera, M., Ocaña, M. , Pratdesaba A. Arqueologia experimental de la metal·lúrgia: la ferreria medieval de l'Esquerda. *V Congrés d'Arqueologia Experimental*. Tarragona. 25 i 27 d'octubre de 2017.

2016-2017- OLLICH, I.; ADELL, J.A.; ROCAFIGUERA, M.; PRATDESABA, A.; OCAÑA, M.; AMBLÀS, O.
El procés de construcció experimental d'una torre de guaita carolíngia de fusta a l'Esquerda. *II Jornada d'Arqueologia de Sitges, 26 febrer 2016*

2016- OLLICH, I.; ROCAFIGUERA, M.; AMBLÀS, O.; GÓMEZ,A.; OCAÑA, M. PRATDESABA, A.; SERRAT, D.
L'Esquerda 2014-2015: des de la fi de la Prehistòria fins l'Edat Mitjana.-
IV Jornades d'Arqueologia de la Catalunya Central (Solsona, 14 i 15 d'octubre 2016), Generalitat de Catalunya, Serveis Territorials de la Catalunya Central - Museu Diocesà i Comarcal de Solsona (en premsa)

2016- CLUA, M. ; OLLICH, I. ; ROCAFIGUERA, M.
La découverte d'une monnaie carolingienne à Louis Le Pieux sur le site archéologique de l'Esquerda-Roda Civitas (Catalogne).
Revue Numismatique, Paris, (en train de réviser)

2015- GÓMEZ-PACCARD,M.; BEAMUD,E.; OLLICH,I.; ROCAFIGUERA,M.; SERRAT,D.: **Archaeomagnetic dating of two burnt structures from l'Esquerda archaeological site (Northeast Iberian Peninsula).**-

in: Geoarchaeology, Thompson & Reuters, Manchester, UK (for peer review)

Durant el 2017 s'ha treballat per poder publicar el Diplomatari de la parròquia i també en l'edició d'un dossier didàctic sobre la torre de guaita carolíngia.

4. CONFERÈNCIES I CONGRESSOS

- Imma Ollich i Albert Pratdesaba

El Jaciment de l'Esquerda. Projecte, recerca i conservació d'un poblat fortificat d'època visigòtico-carolíngia fins el segle XIV.

UNED Barcelona, 17 de desembre de 2016

- Albert Pratdesaba i Imma Ollich

Roda Civitas: Evolució d'una fortificació medieval al curs mig del riu Ter.

IIa Jornada d'arqueologia de Sitges

Sitges, 26 de febrer de 2016

- Imma Ollich i Albert Pratdesaba

La construcció experimental d'una torre de guaita carolíngia a l'Esquerda.

IIa Jornada d'arqueologia de Sitges

Sitges, 26 de febrer de 2016

- Albert Pratdesaba i Imma Ollich

La Civitas visigoda de Roda-l'Esquerda: la fortalesa el territori del riu Ter.

II Jornades Internacionals d'Arqueologia. Recintes fortificats en època visigoda. Història, Arquitectura i Territori.

Riba-roja de Túria. País Valencià. 8-10 de novembre de 2017

5. NOTÍCIES

http://tribunadarqueologia.blog.gencat.cat/2017/03/10/24e-cicle-de-conferencies-museu-arqueologic-de-lesquerda2017-ibers-els-origens/

http://www.lavanguardia.com/local/osona/20170902/43983024372/la-nova-campanya-dexcavacions-a-lesquerda-posa-al-descobert-una-entrada-a-la-muralla-de-roda-ciutat.html

http://www.lesmasiesderoda.cat/data/martapdf/El%20Masienc/masienc2018/1704181215_127300012018projectrevistaelmasienc29abril17042018.pdf

6. TESIS DOCTORALS

Actualment hi ha dues tesis en curs sobre el jaciment arqueològic de l'Esquerda, dirigides per la Dra. Imma Ollich i Castanyer, ambdues s'han de presentar durant el 2018.

Antonia Díaz Carvajal està treballant sobre la necròpolis medieval de l'Esquerda i Montserrat de Rocafiguera i Espona sobre el jaciment de l'Esquerda i el seu paper en l'organització del poble iber dels ausetans.

7. MEMÒRIA ECONÒMICA

7.1. LIQUIDACIÓ DE L'EXERCICI 2017

RESULTAT L'EXERCICI ANTERIOR 1.328,25 €		

INGRESSOS

CONCEPTE	CODI	IMPORT
Subvenció oficials	759	900,00 €
Donatius privats	759	6.010,00 €
Prestacions de serveis	705	12.903,17 €
Visites comentades	705	1.947,50 €
Vendes llibres i samarretes	700	810,50 €
Altres ingressos (Amics de l'Esquerda..)	759	504,75 €
TOTAL		**23.075,92**

DESPESES

CONCEPTE	CODI	IMPORT
Sous i seguretat social	64	16.322,52 €
Reparacions i conservació	622	149,26 €
Serveis professionals	623	3.238,07 €
Assegurances	625	526,16 €
Despeses financeres i assimilats	626	197,59 €
Altres serveis	629	2.320,02 €
Consum de mercaderies	628	247,96 €
TOTAL		**23.001,58 €**

Resultat de l'exercici 74,34 €

7.2. PRESSUPOST PER A L'ANY 2018

INGRESSOS

CONCEPTE	CODI	IMPORT
Visites comentades	B.1.a	3.000,00 €
Subvencions oficials	B.1.c	1.000,00 €
Ingressos per altres serveis	B.1.a	25.000,00€
Donatius privats	B.1.e	6.010,00 €
Donacions Amics de l'Esquerda	B.1.e	500,00 €
Vendes llibres i altres	B.1.a	1.000,00 €
TOTAL		**36.510,00€**

DESPESES

CONCEPTE	CODI	IMPORT
Conferències i altres assessoraments	A.2	750,00 €
Publicacions	A.2.1	700,00 €
Excavacions	A.2	1200,00 €
Sous i salaris	A.3.a	22.327,34€
Seguretat social	A.3.b	6.954,97 €
Serveis professionals i analítiques	A.6.a	3.500,00 €
Quilometratge		377,69 €
Assegurances	A.6	500,00 €
Despeses financeres i assimilats	A.8.b	200,00 €
Total		**36.510,00 €**

Aquesta memòria va ser aprovada pel Patronat el dia 26 d'abril de 2018.